

پیش‌بینی رضایت شغلی کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های غرب کشور بر اساس سبک رهبری خدمتگزار

کامران عیدی‌پور^{۱*}، شیرین زردشتیان^۲، عزت‌الله جمشیدی^۱، جهان امیری^۳

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۴/۱۳) تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۶/۱۳

چکیده

هدف از انجام این تحقیق، پیش‌بینی رضایت شغلی کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های غرب کشور بر اساس نقش رهبری خدمتگزار است. روش تحقیق، توصیفی- پیمایشی است. جامعه آماری تحقیق تمامی کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های غرب کشور (۳۰۰ نفر) بودند. نمونه آماری بر اساس جدول مورگان (۲۰۰ نفر)، به صورت تصادفی- خوش‌های تعیین شده است. ابزار مورد استفاده تحقیق، دو پرسشنامه استاندارد رهبری خدمتگزار قلی‌پور و رضایت شغلی مینه سوتا بود، که پایایی آن‌ها به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۹ تعیین شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، از آمار توصیفی و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون چند‌گانه و گام‌به‌گام) استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد بین رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی ارتباط مثبت وجود دارد ($P < 0/01$). همچنین، نتایج رگرسیون گام‌به‌گام نشان داد رهبری خدمتگزار ۰/۲۷ تغییرات رضایت شغلی را پیش‌بینی و تبیین می‌کند. در مجموع، می‌توان نتیجه گرفت رهبری خدمتگزار توان ایجاد رضایت شغلی در این ادارات ورزشی را دارد و مدیران این ادارات، می‌توانند با استفاده بیشتر از این سبک رهبری، میزان رضایت شغلی کارکنان خود را بالاتر ببرند.

واژگان کلیدی

ادارات ورزش و جوانان، رضایت شغلی، رهبری خدمتگزار، سبک رهبری.

Email: eidipour_kamran@yahoo.com

۱. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه رازی کرمانشاه

۲. استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه رازی کرمانشاه

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه رازی کرمانشاه

مقدمه

رهبران امروزی در ورزش، با شرایط متفاوت اجتماعی روبه‌رویند که در محیط ورزش بسیار حرفه‌ای تر است. ساختار، مدیریت و اداره سازمان‌های ورزشی برای وفق دادن خود با این شرایط جدید، باید تا حد ممکن آماده و مجهز شود. همچنین، اگر قدرت رهبران تنها بر روابط سیاسی و اقبال شخصی آن‌ها استوار باشد، تلاش‌های سازمان‌های ورزشی برای غلبه بر تنگناهای به وجود آمده با چالش‌های جدید ورزش حرفه‌ای موفق نخواهد بود (هرناندز، ۱۳۸۸).

امروزه، در کشور ما، وزارت ورزش و امور جوانان متولی اصلی ورزش کشور محسوب می‌شود و ادارات کل ورزش و جوانان استان‌ها نیز زیر نظر این وزارتخانه در سطح استان‌ها مشغول فعالیت‌اند. این سازمان، عالی‌ترین مرجع رسیدگی به مسائل مربوط به ورزش و جوانان در ایران است که اهداف آن به‌طور کلی شامل پرورش نیروی جسمانی و تقویت روحیه سالم در افراد، توسعه و تعمیم ورزش و هماهنگ ساختن فعالیت‌های تربیت بدنی و تفریحات سالم، ایجاد و اداره امور مرکز ورزش و توسعه و ترویج ورزش قهرمانی، حل مسائل جوانان، اعتلا و رشد نسل جوان کشور، استفاده بهینه از استعداد و توانایی‌های نسل جوان و جزان است (سایت رسمی وزارت ورزش و جوانان). بنابراین، در کشور ما ادارات تربیت بدنی در سطح استان‌ها از جمله سازمان‌هایی است که نقش بسیار ارزنده‌ای در ورزش کشور دارد و بهبود عمل این ادارات باعث پیشرفت هر چه بیشتر ورزش کشور می‌شود (احمدی، ۱۳۸۷).

در دنیای امروز، سازمان‌ها دریافت‌های مهم‌ترین سرمایه‌های آنان منابع انسانی است که عامل مهمی در موفقیت و پیشرفت هر سازمان بوده است و هیچ سازمانی بدون وجود آن نخواهد توانست به تمامی اهداف مورد نظر خود دست یابد (رضائیان، ۱۳۸۷). بنابراین، تصورات و

نگرش‌های آنان به شغلشان در حیات، کارآیی و اثربخشی سازمان اثرگذار است (هوی، ۱۳۸۷). از طرفی نیز، نبود سبک مدیریتی صحیح در سازمان‌ها به موقعیت نامطابقی منجر می‌شود که در آن کل سازمان، کارایی و کفایت خود را از دست می‌دهد و از دستیابی به اهداف خویش بازمی‌ماند (پرهیز کار، ۱۳۸۸).

وان (۲۰۰۳) معتقد است که سبک رهبری خدمتگزار^۱ نه تنها سبکی بشردوستانه و بر پایه مبانی اخلاقی است، بلکه حتی پیش‌بینی می‌شود برای افزایش نیروی روانی و رضایت از شغل^۲ و بهره‌وری در سازمان مفید باشد. واشنگتن و فیلد (۲۰۰۶) سبک رهبری خدمتگزار را رویکردی نو در سازمان‌ها می‌دانند که از دیدگاه آن‌ها ممکن است از نظر ارتقای عملکرد اعضای سازمان، از طریق پرورش نگرش‌ها، ایده‌ها و رفتارهای کاری آنان مانند رضایت شغلی و تعهد سازمانی، برای رهبران سازمان‌ها سودمند باشد.

هیل (۲۰۰۸) معتقد است مفهوم رهبری خدمتگزار مدل‌های سنتی مدیریت را کاملاً واژگون کرده و موجب تغییر در فلسفه مدیریت و رهبری شده است. در این سبک، رهبر خود را وقف سازمان می‌کند و از تفویض اختیار گسترده بهره می‌برد. رهبران در این نقش رئیس سازمان نیستند، بلکه برای تمامی اعضای سازمان فرصت‌های برابر می‌آفینند. رهبری خدمتگزار رهیافتی در مورد رهبری و خدمت است که در آن رهبر در وهله اول خدمتگزار و در وهله دوم رهبر است. رهبری خدمتگزار باوری است مبنی بر اینکه اهداف سازمانی در درازمدت تأمین خواهد شد؛ تنها وقتی که رشد، بهبود و سلامتی عمومی افرادی که سازمان را تشکیل می‌دهند تأمین شود (Peterson, 2003).

ناسون (۲۰۰۳) معتقد است رهبران خدمتگزار

1. servant leadership
2. job satisfaction

کلمبیا، بین رهبری خدمتگزار مدیران و معلمان تازه کار با حداقل پنج سال سابقه کار ارتباط مثبت و قوی یافت. یانگ چانگ و همکاران (۲۰۱۱) تحقیقی را در زمینه ارتباط سبک رهبری خدمتگزار و خلاقیت بازیکنان گلف در مدارس کره جنوبی انجام دادند. نتایج این تحقیق وجود ارتباط مثبت و معناداری بین همه ابعاد رهبری خدمتگزار و خلاقیت نشان داد.

اندرسون (۲۰۰۹) در تحقیقی درباره ارتباط سبک رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی در سیستم آموزشی کلیساها به این نتیجه رسید که همبستگی قوی بین همه ابعاد سبک رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی وجود دارد. آزادفدا (۱۳۹۱) در رساله دکتری خود در دانشگاه تربیت معلم ارتباط سبک رهبری خدمتگزار با اثربخشی تیم‌های لیگ برتر والیبال ایران را بررسی کرد و ارتباط معناداری بین این دو متغیر گزارش کرد.

خوشختی و همکاران (۱۳۹۱) ارتباط بین رهبری خدمتگزار و تعهد سازمانی را در کارکنان هیئت‌های ورزشی استان بوشهر بررسی کردند. نتایج این تحقیق، نشان از ارتباط معنادار بین همه ابعاد رهبری خدمتگزار نشان داد، شامل مهرورزی، خدمت‌رسانی، اعتماد و فروتنی با مؤلفه‌های تعهد سازمانی.

واضح است که سازمان‌های ورزشی، باید زیستن در گذشته را متوقف کنند و خود را برای تأمین نیازهای واقعی جهان امروزی ورزش آماده کنند. لازم است نگرش، رفتار و راهبرد خود را تغییر دهند، حتی اگر این تغییر باعث تغییرات در ساختار، سازماندهی و اصول مدیریتی آن‌ها شود. مدیران ورزشی برای رویارویی مناسب با انواع خطرات، ضعف‌ها، کاستی‌ها و چالش‌ها در هزاره سوم، نیازمند اتخاذ روش‌های نوین‌اند (هرناندز، ۱۳۸۸). با توجه به اینکه رضایت شغلی یکی از مقوله‌های مهم در سازمان‌ها برای توصیف نگرش شغلی کارکنان محسوب می‌شود و سبک رهبری مدیران نیز در به وجود آمدن آن تأثیر زیادی دارد، بنابراین هدف از انجام این تحقیق،

رهبرانی‌اند که با تمرکز بر پیروان خدمت می‌کنند؛ به معنای آنکه، رهبران خدمتگزار در وهله اول دغدغه پیروان را دارند و دغدغه‌های سازمانی فرعی است. پترسون (۲۰۰۵) نظریه کارکردی در زمینه رهبری خدمتگزار ارائه کرد. او در این نظریه با تعریف ارزش‌های رهبری خدمتگزار، آن‌ها را سازه‌های رهبری خدمتگزار نامید. مهم‌ترین سازه‌های رهبری خدمتگزار طبق نظریات پترسون، که در این تحقیق از آن برای سنجش رهبری خدمتگزار استفاده می‌شود، عبارت‌اند از (Dennis, 2004):

تواضع و فروتنی^۱؛ یعنی اینکه فرد نه خودش را برتر و نه کمتر از دیگران بینند.

مهرورزی^۲؛ رفتارهایی که به قصد منفعت رساندن به دیگران انجام می‌شود.

اعتماد^۳؛ رهبرانی که به آنچه می‌گویند عمل می‌کنند و قابلیت اعتماد ایجاد می‌کنند.

خدمت‌رسانی^۴؛ رهبر خدمتگزار، منابع مورد نیاز دیگران را برای موفقیت فراهم می‌سازد.

مطالعه رضایت شغلی از دو بعد اهمیت دارد: نخست، از جنبه انسانی که شایسته است با کارکنان به صورت منصفانه و با احترام رفتار شود. دوم، از جنبه رفتاری که توجه به رضایت شغلی رفتار کارکنان را به گونه‌ای هدایت کند که بر کارکرد و وظایف سازمانی آن‌ها تأثیر بگذارد (Spector, 2006). رضایت شغلی عبارت است از حالت هیجانی لذت‌بخشی که از ارزیابی، واکنش عاطفی و نگرش فرد نسبت به شغل ناشی می‌شود و شامل چندین بعد مجزا مانند رضایت از دستمزد، فرصت‌های ارتقاء، امنیت شغلی، اهمیت و چالش شغلی است (Baloch, 2009).

کفی (۲۰۱۲) در بررسی رابطه رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی در محیط‌های آموزشی روی معلمان مدارس

-
1. humility
  2. altruism
  3. trusty
  4. service

است که مینه‌سوتا ساخت و سه بعد رضایت درونی، بیرونی و رضایت کل را می‌سنجد. پایایی آن بر اساس ضریب آلفای کرونباخ $.89$ به دست آمد. روایی سؤال‌ها را جمعی از استاد دانشگاه‌ها تأیید کردند. پاسخگویی به سؤال‌ها بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت بوده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها، ابتدا با آزمون کلموگروف- اسمیرنوف، سطح معناداری داده‌ها بررسی شد. پس از آگاهی از نرمال بودن داده‌ها، از آمار پارامتریک استفاده شد. بنابراین، از آمار توصیفی (فرابوی، میانگین، انحراف معیار و جزآن) و از آمار استنباطی (آزمون ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام‌به‌گام و چندگانه)، به منظور آزمودن فرضیات پژوهش استفاده شد. نرم‌افزار آماری- رایانه‌ای مورد استفاده نیز SPSS 20 بود.

یافته‌ها

پس از جمع‌آوری یافته‌های تحقیق، ابتدا مشخص شد 70.5% کارکنان مرد و 29.5% زن بودند. بیشترین میانگین سنی، ردۀ $31-40$ سال بود شامل 47.5% کارکنان، 111 نفر از نمونه تحقیق متأهل (55.5%) و 89 نفر مجرد (45.5%) بودند. از لحاظ تحصیلی، 15 نفر در مقطع دیپلم، 44 نفر فوق دیپلم، 118 نفر لیسانس و 23 نفر در مقطع فوق لیسانس قرار داشتند. 0.963 کارکنان به صورت رسمی، 0.16 پیمانی و 0.20 به صورت قراردادی مشغول خدمت بودند.

پیش‌بینی رضایت شغلی کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان‌های غرب کشور بر اساس سبک رهبری خدمتگزار، جهت آگاهی از تأثیر این سبک رهبری بر میزان رضایت شغلی کارکنان است.

روش تحقیق

تحقیق حاضر، از نوع تحقیقات توصیفی- پیمایشی است که به صورت همبستگی انجام شده است. جامعه آماری در این تحقیق، تمامی کارکنان ادارات کل ورزش و جوانان استان‌های غرب کشور در سال 1392 بود، شامل 300 نفر (کرمانشاه 72 نفر، ایلام 68 نفر، همدان 57 نفر، لرستان 53 نفر، کردستان 50 نفر) نمونه تحقیق، بر اساس جدول مورگان، 200 نفر (کرمانشاه 44 نفر، ایلام 42 نفر، همدان 40 نفر، لرستان 38 نفر، کردستان 36 نفر) و به صورت خوش‌ای- تصادفی تعیین شد. ابزار مورد استفاده تحقیق، دو پرسشنامه استاندارد رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی بود. پرسشنامه سبک رهبری خدمتگزار، بر اساس دیدگاه نظری پیرسون (2005) ساخته شده است که 28 سؤال و بر اساس طیف پنج گزینه‌ای لیکرت است و چهار مؤلفه خدمت رسانی، مهرورزی، قابلیت اعتماد و فروتنی را می‌سنجد. این پرسشنامه را قلی پور در سال 1388 مورد سنجش و ارزیابی قرار داد و اعتبار آن 90% گزارش شده است. پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ $.907$ به دست آمد.

پرسشنامه سنجش رضایت شغلی نیز، دارای 20 سؤال

جدول ۱. اطلاعات توصیفی درباره رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی

ردیف	متغیر	تعداد	میانگین	S.D	واریانس
۱	خدمت رسانی	۲۰۰	۱۷.۱۸۰	۶.۲۲۸	۳۸.۷۹۲
۲	مهرورزی	۲۰۰	۱۴.۹۷۵	۵.۳۹۲	۲۹.۰۸۰
۳	تواضع	۲۰۰	۹.۴۲۵	۱.۹۱۱	۳.۶۵۳
۴	اعتماد	۲۰۰	۲۰.۹۲۵	۱۰.۴۷۷	۱۰۹.۷۶۸
۵	رهبری خدمتگزار	۲۰۰	۶۲.۵۱۵	۲۰.۴۲۰	۴۱۶.۹۹۵
۶	رضایت داخلی	۲۰۰	۳۶.۹۲۰	۱۱.۶۶۸	۱۳۶.۱۴۴
۷	رضایت خارجی	۲۰۰	۲۳.۵۳۰	۸.۱۶۷	۶۶.۷۰۳
۸	رضایت شغلی	۲۰۰	۶۰.۴۸۰	۱۸.۱۹۹	۳۳۱.۲۰۶

جدول ۲. نتایج ضریب همبستگی پیرسون، برای ارتباط بین سبک رهبری خدمتگزار و مؤلفه‌های آن با رضایت شغلی

ردیف	متغیر پیش‌بین	متغیر ملاک	تعداد	معناداری	همبستگی پیرسون
۱	رهبری خدمتگزار	رضایت داخلی	۲۰۰	۰/۴۱۶	۰/۰۰۱
	خدمت‌رسانی	رضایت خارجی	۲۰۰	۰/۵۰۷	۰/۰۰۱
	مهرورزی	رضایت کلی	۲۰۰	۰/۴۹۷	۰/۰۰۱
۲	خدمت‌رسانی	رضایت داخلی	۲۰۰	۰/۳۸۷	۰/۰۰۱
	رضایت خارجی	رضایت کلی	۲۰۰	۰/۴۴۸	۰/۰۰۱
	تواضع و فروتنی	رضایت داخلی	۲۰۰	۰/۴۵۰	۰/۰۰۱
۳	مهرورزی	رضایت خارجی	۲۰۰	۰/۲۹۲	۰/۰۰۱
	رضایت خارجی	رضایت کلی	۲۰۰	۰/۴۱۰	۰/۰۰۱
	اعتماد	رضایت داخلی	۲۰۰	۰/۳۷۲	۰/۰۰۱
۴	تواضع و فروتنی	رضایت خارجی	۲۰۰	۰/۱۳۷	۰/۰۵۲
	اعتماد	رضایت خارجی	۲۰۰	۰/۰۷۵	۰/۲۹۳
	۱	رضایت کلی	۲۰۰	۰/۱۲۲	۰/۰۸۶
۵	اعتماد	رضایت داخلی	۲۰۰	۰/۴۱۳	۰/۰۰۱
	۱	رضایت خارجی	۲۰۰	۰/۴۷۰	۰/۰۰۱
	۱	رضایت کلی	۲۰۰	۰/۴۷۸	۰/۰۰۱

جدول ۳. خلاصه الگوی رگرسیونی مؤلفه‌های سبک رهبری خدمتگزار

مدل	خطای استاندارد برآورد	R	R ²	f	sig
۱	۱۵/۶۷۶	۰/۵۲۲	۰/۲۷۳	۱۸/۲۹۹	۰/۰۰۰

در واقع، در مجموع معادله رگرسیون استخراج شده برای پیش‌بینی خلاقیت از طریق رگرسیون گام به گام انجام شده به شرح زیر است:

$$\text{رضایت شغلی}_{\text{۱}} = ۰/۳۱۴ + ۰/۳۳۱ (\text{خدمت‌رسانی}) + ۰/۳۳۱ (\text{اعتماد})$$

نتیجه‌گیری

نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد در مجموع بین سبک رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی ارتباط معناداری وجود دارد. بنابراین، اگر در این ادارات ورزشی شرایطی فراهم باشد که مدیران بتوانند از سبک رهبری خدمتگزار برای هدایت و رهبری کارکنانشان استفاده کنند، می‌توانند زمینه را برای افزایش رضایت شغلی کارکنان

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، به طور کلی بین رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی در سطح ($P < 0/01$) ارتباط معنادار $0/49$ به دست آمد. همچنین، بین سه مؤلفه خدمتگزاری، مهرورزی و اعتماد با رضایت شغلی ارتباط معناداری به دست آمد، اما بین مؤلفه تواضع و فروتنی با رضایت شغلی ارتباط معناداری به دست نیامده است.

نتایج جدول ۳ ضریب همبستگی گام به گام برای تبیین واریانس اثربخشی سبک رهبری خدمتگزار را نشان می‌دهد که در مجموع، سبک رهبری خدمتگزار توانسته است $0/27$ واریانس اثربخشی رضایت شغلی را تبیین کند.

نتایج رگرسیون جدول ۴ نشان می‌دهد از بین چهار مؤلفه رهبری خدمتگزار، دو مؤلفه خدمت‌رسانی و اعتماد در سطح ($P < 0/01$) و به ترتیب، مقدار بтай $0/314$ و $0/331$ توان و قدرت ایجاد کردن رضایت شغلی را دارند.

جدول ۴. نتایج رگرسیون چندگانه برای پیش‌بینی رضایت شغلی از طریق مؤلفه‌های رهبری خدمتگزار

معناداری	t	ضریب استاندارد بتا	ضرایب غیراستاندارد		متغیر
			b	Std.error	
۰/۰۰۰	۵/۱۷۱		۳۱/۵۵۸	۶.۱۰۳	مقدار ثابت
۰/۰۰۸	۲/۶۷۱	.۰/۳۱۴	.۰/۹۱۷	.۰/۳۴۳	خدمت‌رسانی
۰/۴۱۶	-۰/۸۱۵	-.۰/۰۹۲	-.۰/۳۱۲	.۰/۳۸۳	مهرورزی
۰/۲۹۷	۱/۰۴۵	.۰/۰۶۵	.۰/۶۱۵	.۰/۵۸۸	تواضع و فروتنی
۰/۰۰۰	.۰/۴۲۲۳	.۰/۳۳۱	.۰/۵۷۶	.۰/۱۳۶	اعتماد

پیروان در اهداف سازمانی و تشویق آن‌ها برای توسعه روابط از طریق نشان دادن روابط مبتنی بر اعتماد و گوش دادن به پیروان خدمت‌رسانی کنند. همچنین، کمک کردن و یاری رساندن به کارکنان و فراهم کردن شرایط برای ارتقای آن‌ها رضایت شغلی را در آن‌ها ایجاد می‌کند که با نتیجه تحقیق عیدی‌پور و همکاران (۱۳۹۲)، که رهبری خدمتگزار را با خلاقیت در سازمان‌های ورزشی بررسی کردند همسوست. همچنین، با نتیجه تحقیقات خوشبختی و همکاران (۱۳۹۱)، نصر اصفهانی (۱۳۹۰) و قلی‌پور (۱۳۸۸)، در مورد سه مؤلفه خدمت‌رسانی، مهرورزی و اعتماد همسوست اما در مورد مؤلفه تواضع و فروتنی همسو نیست که شاید علت این تفاوت، کم بودن تواضع و فروتنی مدیران در جامعه مورد بررسی باشد.

نتایج رگرسیون جدول ۳ و ۴ نشان می‌دهد از بین چهار مؤلفه رهبری خدمتگزار، دو مؤلفه خدمت‌رسانی و اعتماد توان پیش‌بینی رضایت شغلی کارکنان را دارند، به گونه‌ای که این دو مؤلفه با مقدار بتای استانداردشده $.۰/۳۱$ و $.۰/۳۳$ توان و قدرت ایجاد تغییرات در رضایت شغلی کارکنان را دارند. در مجموع، رهبری خدمتگزار، توان تبیین $.۰/۲۷$ از واریانس تغییرات رضایت شغلی در جامعه مورد بررسی را دارد. بنابراین، می‌توان دریافت رهبری خدمتگزار از عوامل تبیین کننده رضایت شغلی سازمانی است که مقدار قابل توجهی از تغییرات آن را تبیین می‌کند. نتایج این بخش، با نتیجه تحقیق مورای (۲۰۰۸) که معتقد

سازمان فراهم کنند. نتایج این یافته، با نتیجه تحقیقات کفی (۲۰۱۲) و اندرسون (۲۰۰۹) که ارتباط معناداری بین رهبری خدمتگزار و رضایت شغلی در سیستم‌های آموزشی به دست آورده، یانگ چانگ (۲۰۱۱) که ارتباط معناداری بین رهبری خدمتگزار و خلاقیت در بازیکنان گلف مدارس کره جنوبی به دست آورد، آزادفدا (۱۳۹۱) که ارتباط مثبتی بین رهبری خدمتگزار و اثربخشی بازیکنان لیگ برتر والیبال ایران به دست آورده، نصر اصفهانی (۱۳۹۰) که ارتباط مثبتی بین رهبری خدمتگزار و تعهد سازمانی گزارش کرد، همسوست؛ اما با نتیجه تحقیقات سوسونگ و یانگ‌لی (۲۰۰۹)، که ارتباط معناداری بین رهبری خدمتگزار و خلاقیت در شرکت‌های صنعتی به دست نیاورده همسو نیست. شاید دلیل این مغایرت را بتوان به متفاوت بودن جامعه آماری مورد بررسی و کم بودن میزان رهبری خدمتگزار در سازمان‌های صنعتی نسبت داد.

همچنین، دیگر نتایج ضریب همبستگی پیرسون نشان می‌دهد بین سه مؤلفه رهبری خدمتگزار- شامل خدمتگزاری، مهرورزی و اعتماد- با رضایت شغلی ارتباط معناداری وجود دارد، اما بین مؤلفه تواضع و فروتنی با رضایت شغلی ارتباط معناداری وجود ندارد. این یافته‌ها نشان می‌دهد مدیران این ادارات می‌توانند به کارکنانی که در قلب رهبری خدمتگزار جای دارند، با مشارکت دادن

در واقع، تسهیم اطلاعات، باعث شناخت فعالیت‌ها و امور سازمان می‌شود و آن‌ها را برای پذیرش و قبول مسئولیت‌های بیشتر آماده می‌کند. وان (۲۰۰۳) معتقد است سبک رهبری خدمتگزار، سبکی بشردوستانه و برپایه مبانی اخلاقی است و پیش‌بینی می‌شود برای افزایش نیروی روانی و رضایت از شغل و بهره‌وری در سازمان مفید باشد. واشنگتن و فیلد (۲۰۰۶) سبک رهبری خدمتگزار را رویکردنی نو می‌دانند که ممکن است از نظر ارتقای عملکرد اعضای سازمان از طریق پرورش نگرش‌ها، ایده‌ها و رفتارهای کاری آنان مانند رضایت شغلی و تعهد سازمانی، برای رهبران سازمان‌ها سودمند باشد.

به طور کلی، از مجموع یافته‌های این تحقیق می‌توان نتیجه گرفت سبک رهبری خدمتگزار سهم قابل ملاحظه‌ای در ایجاد رضایت شغلی در جامعه مورد بررسی تحقیق دارد. بنابراین، به مدیران سازمان‌های ورزشی پیشنهاد می‌شود از این سبک رهبری به عنوان شیوه‌ای جدید در سازمان‌ها استفاده کنند و از این طریق شرایط را برای ایجاد جو مطلوب در سطح سازمان‌ها و افزایش رضایت شغلی کارکنان فراهم کنند.

است رهبری خدمتگزار توان پیش‌بینی اثربخشی در سازمان‌های آموزشی را دارد و نادی و همکاران (۱۳۹۰) که نشان دادند رهبری خدمتگزار توان پیش‌بینی رفتار اجتماعی مطلوب را دارد همسوست، اما با نتیجه تحقیق نصر اصفهانی (۱۳۹۰) که نشان داد دو مؤلفه خدمت‌رسانی و اعتماد توان پیش‌بینی تعهد سازمانی را ندارند همسو نیست. مبانی نظری تحقیق نیز، صحت این یافته‌ها را تأیید می‌کنند. پترسون (۲۰۰۵) می‌گوید رهبران خدمتگزار، مسئولیت را با کارکنان خود تقسیم می‌کنند و بدین وسیله فرصت‌های لازم را برای توانمندسازی پیروان خود فراهم می‌آورند. در واقع، این بخشی از نقش رهبر خدمتگزار است که به موجب آن می‌توان استعدادهای نهفته را در کارکنان بیدار کرد. قدردانی و حمایت‌های مدیران و رهبران ارشد سازمان از افراد به آن‌ها شخصیت می‌دهد و در آن‌ها ایجاد توان و انگیزه می‌کند. در گیر کردن کارکنان در اطلاعات سازمان باعث می‌شود مسئولیت‌پذیر شوند و وظایف محموله را بهتر انجام دهند. این سهیم شدن در اطلاعات، موجب برقراری جو اعتماد و صمیمت و مهروزی در بین کارکنان می‌شود.

منابع

- هرناندز، روبن (۱۳۸۸). مدیریت سازمان‌های ورزشی. ترجمه علیرضا الهی و اسفندیار خسروی‌زاده، بامداد کتاب، نشر تهران.
- سایت وزارت ورزش و جوانان (۱۳۹۲). <http://msy.gov.ir/index.php>.
- احمدی، علی (۱۳۸۸). ارتباط بین سبک‌های رهبری تحولی و تبدیلی با رضایت شغلی کارکنان ادارات تربیت بدنی استان خراسان رضوی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه فردوسی مشهد.
- رضائیان، علی (۱۳۸۷). مدیریت رفتار سازمانی. چاپ دهم. تهران. انتشارات سمت.
- هوی، میسکل (۱۳۸۷). تئوری، تحقیق و عمل در مدیریت آموزشی. ترجمه میرمحمد عباس‌زاده. چاپ چهاردهم. ارومیه.
- پرهیزکار، کمال (۱۳۸۸). روابط انسانی در مدیریت. انتشارات اشراقی. تهران.
- Wong, P. (2003). *An Opponent Process Model of Servant Leadership and a Typology of Leadership Styles*, Tritiny western university.
- Washington, R., and Field, H.S. (2006)."Individual difference in servant leadership: The roles of values and personality", *Leadership and Organization Development Journal*, 27/8,700-71.
- Hill, V.A. (2008). Employee Satisfaction and Organizational Commitment. Ph.D. Dissertation Capella University .United State.Mnnesota. Retrieved February 14.
- Patterson, Kathleen Ann (2003). Servant leadership: A theoretical model, Doctoral Dissertation, Regent University, (UMI No AAT 3082719).
- Nelson, Lynn (2003). An exploratory study of the application and acceptance of servant-leadership

- theory among black leaders in South Africa. Doctoral Dissertation, Regent University, (UMI No. AAT 3086676).
12. Patterson, K. (2005). Servant leadership: A Theoretical Model. A Dissertation presented in partial fulfillment of the requirement for the degree. Doctor of Philosophy. Regent University.
  13. Dennis, R.S. (2004). "Servant leadership theory: Development of the servant leadership theory assessment instrument ". A Dissertation presented in Partial fulfillment of the requirement for the degree Doctor of Philosophy.
  14. Spector, P.E. (2006). *Industrial and Organizational Psychology: Research and Practice*. 4th New York:Wiley.
  15. Baloch, Q.B. (2009). "Effects of Job Satisfaction On Employees Motivation Turn over Intentions". *Journal of Managerial Sciences*, Vol. II, No. 1.
  16. Caffe, M.A. (2012). Servant Leadership in a CommunityCollege: A Multivariate Analysis Of Employees Perception. The Degreeof Doctor of Philosophy, Walden University.
  17. Young-Chang, Yoo; Byung-Sup, Cho; Ju-M, An (2011). "The Effects of Golf Instructors' Servant Leadership on Creativity Behavior and Innovative Behavior. Korea Coaching Development Center", *Journal of Coaching Developmet* 13(1), 2011.3: 67-76
  18. Anderson J.A. (2009). "When a Servant leader Comes knocking". *Leadership & Organization Development Journal*. Vol 30.No1. PP 4-15.
  ۱۹. آزادفدا، شیوا (۱۳۹۱). ارتباط سبک رهبری خدمتگزار و اثربخشی و موفقیت تیم های والیال لیگ برتر مردان ایران. رساله دکتری دانشگاه تربیت معلم، دانشکده تربیت بدنی.
  ۲۰. خوشبختی، جعفر؛ کشتی دار، محمد؛ زنده‌بودی، مهدی (۱۳۹۱). «ارتباط بین رهبری خدمتگزار و تعهد سازمانی در اعضای هیئت‌های ورزشی استان بوشهر». نشریه مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۱۶. ص ۱۱۳-۱۳۰.
  ۲۱. نصر اصفهانی، مهدی (۱۳۹۰). «رابطه رهبری خدمتگار با تعهد سازمانی و مؤلفه‌های آن در کارکنان سازمان بهزیستی استان اصفهان». پژوهش‌های مدیریت، سال چهارم، شماره یازدهم.
  22. Jung-Su Song , Kyu-Yong Lee (2009). "The Effect of Servant Leadership on Job Autonomy, Trust in Supervisor and Creativity". Korean Industrial Economic Association, Review of business & economics 22(4), 1911-1937.
  ۲۳. عیدی پور، کامران؛ زردشتیان، شیرین؛ عباسی، همایون؛ فرزی، حامد (۱۳۹۲). «ارتباط بین سبک رهبری خدمتگزار با خلاقیت کارکنان اداره ورزش و جوانان استان لرستان». مجموعه سخنرانی دومین همایش ملی دانشجویی دانشگاه شهید بهشتی تهران.
  ۲۴. قلی پور، آرین؛ پورعزت، علی‌اصغر؛ حضرتی، محمود (۱۳۸۸). «بررسی تأثیر رهبری خدمتگزار بر اعتماد سازمانی و توانمندسازی در سازمان‌های دولتی». مدیریت دولتی. دوره ۱، شماره ۲، ص ۱۰۳-۱۱۸.
  25. Murray, C. (2007). The transformative essence of servant- leadership in the higher education environment: A case study. The Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy, Minneapolis, Minnesota: Capella University.
  ۲۶. نادی، محمدعلی؛ قهرمانی، نسرین (۱۳۹۰). «رابطه بین رهبری خدمتگزار با اعتماد به ناظر، اعتماد به سازمان و رفتار مدنی اجتماعی در بین پرستاران بیمارستان‌های آموزشی دولتی شهر شیراز». فصلنامه بیمارستان، سال دهم، شماره ۳.

Predict Employee Job Satisfaction, According to the Servant Leadership in Office of Youth and Sports of the West Country

Kamran Eidipour^{1*}, Shirin Zardoshtian², Ezat-allah Jamshidi¹, Jahan Amiri³

(Received: 24 May 2013   Accepted: 4 Sep. 2013)

Abstract

The purpose of this study is to predict employee job satisfaction, according to the servant leadership in Office of Youth and Sports of the West Country. Research methods is descriptive- survey. The population of the study (300 Person) consisted of all the Personnel Office of Youth and Sports of the West Country. According to Morgan, 200 patients were randomly cluster. Instruments used in the study, were standard questionnaires Gholipour servant leadership and job satisfaction Minnesota, which determined reliability of the 94.0 and 90.0. For data analysis, descriptive and inferential statistics was used (pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression). The results showed between servant leadership and job satisfaction is a positive relationship ($r= 0.49$, $P> 0.05$). Also, the results of stepwise regression analysis showed that servant leadership can be 27.0 changes from job satisfaction to predict and explain. In general, it can be concluded that servant leadership can create job satisfaction in athletic departments, and office managers can use this style of leadership, to take up job satisfaction of their employees.

Keywords

leadership, job satisfaction, servant leadership, sports and youth organizations.

---

1. M.Sc. in Sport Management, University of Razi, Kermanshah, Iran.

Email: eidipour_kamran@yahoo.com

2. Assistant Professor in Sport Management, University of Razi, Kermanshah, Iran

3. M.Sc. student in Sport Management, University of Razi, Kermanshah,, Iran